

Samenvatting onderzoek

Circulaire migratie vermindert arbeidsmarkttekorten in Frankrijk en Spanje

Door: Haagse Beek organisatieadvies

Korte samenvatting van het onderzoek

Dit onderzoek gaat over de vraag hoe circulaire migratie in Frankrijk en in Spanje functioneert en welke sterke en zwakke punten deze werkwijze heeft. Wat zijn de kansen en uitdagingen van circulaire (arbeids)migratie voor Nederland, en wat is nodig om dit in Nederland in te voeren?

Belangrijkste uitkomsten

Uit het onderzoek naar de Franse en Spaanse werkwijze blijkt dat circulaire arbeidsmigratie de volgende kansen biedt:

- Circulaire arbeidsmigratie helpt bij het tegengaan van de steeds nijpender tekorten op de arbeidsmarkt, o.a. in de ICT-, energie-, bouw- en zorgsector.
- Wanneer legale migratieroutes ontstaan, neemt het aantal asielaanvragen uit veilige landen af. Legale migratieroutes helpen ook tegen mensensmokkel en gevaarlijke bootmigraties.
- Het bieden van legale migratieroutes is een manier om landen te bewegen uitgeprocedeerde asielzoekers terug te nemen.
- Voor arbeidsmigranten is circulaire arbeidsmigratie aantrekkelijk, omdat zij meer verdienen dan in hun thuisland. Ook voor herkomstlanden biedt dit voordelen, omdat de meeste arbeidsmigranten een deel van hun loon naar huis sturen.

In Frankrijk en Spanje is ook te zien dat circulaire arbeidsmigratie uitdagingen met zich meebrengt, met name op het gebied van huisvesting en controle op werk- en leefomstandigheden.

Aanbevelingen en tips

Om circulaire arbeidsmigratie mogelijk te maken moet een aantal randvoorwaarden worden ingericht:

- Maak bilaterale afspraken met landen over het opzetten van circulaire migratie.
- Stel tekortberoepenlijsten op waarvoor de arbeidsmarkttoets niet geldt. Nu is het voor werkgevers nagenoeg onmogelijk om werknemers van buiten de EU naar Nederland te halen, omdat iedere keer moet worden aangetoond dat in Nederland en in de EU geen werknemers beschikbaar zijn (de arbeidsmarkttoets). Door een aantal beroepen aan te wijzen waarvoor de arbeidsmarkttoets niet geldt, kan circulaire arbeidsmigratie aantrekkelijker worden.
- Zorg voor ethisch verantwoorde kaders bij de werving van circulaire arbeidsmigranten en voor adequate training en ondersteuning voordat deze migranten naar Nederland komen.
- Zorg voor voldoende capaciteit bij de arbeidsinspectie, zodat controles op werk- en leefomstandigheden plaats kunnen vinden.